

bb 21. a belpolitikai főszerkesztőség hireinek jegyzéke vasárnap

rj um dg

1981. október 18.

1. kempingezők tanácskozása
2. fokozatosan növekszik a kiskunhalasi olajmező termelése
3. vasárnapi koncert szegeden
4. magyar és bolgár irodalomtudósok tanácskozása
5. lombhullató tura
6. vadász györgy kiállítása
7. tizezredik toma cukor
8. kgst-tanácskozás
9. újabb épülettel gyarapodott alfalumizeum
10. időjárásjelentés
11. kamarakiállítás
12. fotószalon kecskeméten
13. pakson szerepelt a folklór táncszínház
14. befejeződött a műfordítói konferencia /1.sz.jav./
15. kiosztották az édes anyanyelvünk verseny díjait
16. megnyílt a szentendrei szabadtéri múzeum
17. végetért az országos trombita-verseny /2.sz.jav./
18. vasárnapi munka a földeken /3.sz.jav./
19. kiránduló forgalom
20. menuhin hangversenye a zeneakadémián
21. hírjegyzék

- 14 -

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztette: deregán gábor

20.45/um

20⁵⁰
ds

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1981. október 19. h é t f ő

bb. 1. új pavilonok, műtők a fővárosi kórházakban

i/-don/rj dg ie

1981. október 19.

Budapest fejlesztésének egyik kiemelt területe az egészségügyi és szociális ellátás, ezen belül is a kórházi ágyak számának növelése. A fővárosi tanács vi. ötéves terve több mint 2200 új tanácsi kórházi ágygal számol, de ezzel egyidejűleg 620 ágy - az épületek rossz állapota miatt - megszűnik, így a gyarapodás 1580-ra tehető a tervidőszak végéig. A fejlesztési terv új pavilonok építésével, rekonstrukciókkal, bővítésekkel valósul meg.

A tanácsihoz hasonlóan az egészségügyi tárca fővárosban tervezett fejlesztései is elsősorban a meglévő intézményhálózat rekonstrukcióját, korszerűsítését célozzák. Az országos traumatológiai intézet teljes felújítását mintegy 1,2 milliárd forint szolgálja, amelyből több, mint 100-zal növelik az ágyak számát, és egy 200 személyes nővérotthont építenek. Folytatják és 1982-ben befejezik az országos mentőszolgálat új központjának építését, s ezzel egyidejűleg bővítik a fővárosi mentőállomás járműparkját.

/folyt.köv./

ds

-1-

60.008/x

bb. 1. / uj pavilonok... 1. folyt./rj

a semmelweis orvostudományi egyetemen nagyszabású rekonstrukciót valósítanak meg. ennek keretében az érsebészeti klinikán új műtőt, a külső klinikai tömbnél sebészeti műtőt, diagnosztikai részleget és vérellátót létesítenek, de ezek jó részének átadása áthúzódik a vii. ötéves tervidőszakra. az orvostovábbképző intézet fejlesztésének keretében folytatják a sebészeti klinika rekonstrukcióját és az itteni új műtő építését. az orvostovábbképző intézetben egy 3000 adagos konyhát, a semmelweis orvostudományi egyetemen pedig központi előkészítő konyhát létesítenek. a tervidőszakban befejeződik az országos haematológiai és vértranszfúziós intézet rekonstrukciója és hozzáfognak az országos onkológiai intézet rendelőintézetének újjáépítéséhez, új diagnosztikai részleg kialakításához; megkezdik a budatétényi 160 személyes egészségügyi gyermekotthon felújítását, s átadnak rendeltetésének egy napi 30 tonna kapacitású központi egészségügyi mosodát.

a lakosság járóbeteg-ellátásának javítására több új rendelőt hoznak tető alá. a fővárosi tanács vi. ötéves terve szerint 1985 végéig három szakorvosi rendelőintézetet építenek; óbudán, zuglóban és a xviii. kerületben. valamennyi a kerületek központjában kap helyet. az orvosi körzetek száma - a terv szerint - 20-szal nő és ezzel egyidejűleg módosítják majd a körzethatárokat. /mti/

-. -

bb. 2. az olvasó népiért mozgalom a gyermekirodalmi folyóirat népszerűsítéséért

i/-ár/rj dg ie

1981. október 19.

a gyermekekhez szóló irodalmi folyóirat, a kincskereső megalapításának egy évtizede óta mind eredményesebben végzi feladatát. az egyik legfogékonyabb, nyitottabb korosztálynak, az uttörőknek közvetít jellemüket, egyéniségüket formáló irodalmi értékeket, hozzájárulva így a rendszeres olvasás, művelődés iránti igény kialakításához. a többi között ezt állapította meg a közelmúltban a hazafias népfront olvasó népiért munkabizottsága, úgy értékelve a lap tevékenységét, mint olyan orgánusét, amely a népfront olvasómozgalmával szoros kapcsolatban, azonos célért dolgozva neveli a fiatalokat a könyv szeretetére, értésére.

/folyt.köv./

-2-

ds

bb. 2. / az olvasó népiért... 1. folyt./rj

az uttörőszövetség folyóirata jelenleg 60 ezer példányban jelenik meg, s tartalmában tíz év óta alapvetően változatlan törekvést követ; esztétikailag magasrendű szépirodalmi műveket igyekszik adni 10-14 éves olvasói kezébe. nem csupán a gyermekirodalom alkotását adja közre; a klasszikus és a kortárs szerzők munkásságának egészéből válogat, ám a szerkesztés során szem előtt tartják e korosztály sajátos érdeklődését, igényeit. a lap - összhangban az olvasó népiért mozgalom erőfeszítéseivel - elősegíti a kultúra aktív befogadását, művelődő közösségek létrejöttét. országszerte számos kincskereső-klubbal tartanak például kapcsolatot, pályázatok hirdetésével ösztönzik olvasóikat könyv-élményeik megfogalmazására, s a gyerekek részt vesznek javaslataikkal egy-egy szám összeállításában is.

a népfront olvasómozgalma a jövőben szorosabb együttműködést kíván kialakítani a folyóirattal, annak érdekében, hogy mind több fiatal kapcsoljon be a rendszeres művelődésbe. így a helyi népfrontbizottságok kulturális tevékenységük során figyelmet fordítanak majd a kincskereső népszerűsítésére, s az olvasó népi című folyóirattal közösen rendeznek ankétokat is. javasolták azt is: a pedagógusok továbbképzési programjában is meg kellene említeni a gyermekirodalmi lap ismertetését, hogy az oktatók mindennapi munkájukban jobban támaszkodjanak e kiadványra. a hnf munkabizottsága elhatározta, hogy támogatja a kincskereső antológiájának megjelenését, e kötet a tervek szerint a gyermek könyvhetek kínálatát gazdagítja majd. /mti/

-. -

bb. 3. muzeális értékek a zeneműtárban

i/j/rj dg ie

1981. október 19.

új muzeális értékekkel gyarapodott az országos széchenyi könyvtár zeneműtára. a magyar állami operaház több mint öt-száz, már nem használt kottát adott át a pollack mihály téri intézménynek, a kották jelentős része a xix. század első harmadából származó kézirat.

/folyt.köv./

ds

-3-

bb. 3. /muzeális értékek... 1. folyt./rj

a zeneműtár őrzi ezután a többi között ruzitska józsefnek 1822-ben, a hazai opera kialakulásának idején született operája, a béla futása, hubay jenő operakompozíciói, valamint az 1943-ban bemutatott s csupán néhányszor előadott unger-opera, a petőfi kottáit. a külföldi zeneszerzők művei közül verdi: attila, donizetti: anna bolena, de falla: egy rövid élet, meyerbeer: hugenották és méhul: a kincásók című, egykor nagy sikerrel játszott dalművének zenei részét tartalmazó kötete is a zeneműtárba kerültek. különlegesség peter winter német zeneszerzőnek 1800-as évek elején nagy kasszasikerral előadott műve, a félbeszakadt ünnepi áldozat partitúrája is.

a hazai kottagyűjtés kezdetét egyébként az országos széchenyi könyvtár és múzeum alapítási ideje, 1802 jelenti. csaknem negyed századdal később, 1826-ban kezdte meg működését az önálló zeneműtár. itt kapott végső otthont a magyarországon megjelent zenemű-nyomtatványok teljes gyűjteménye; több mint 100 ezer nyomtatott és kéziratos kottát, 7500 hanglemezt s számos tárgyi hagyatékot, fényképet őriznek. az állományt rendszeresen bővítik az ugynevezett kötelees példányokkal; az intézményben minden itthon megjelenő zenei nyomtatvány megtalálható. a kéziratosokat a zeneszerzők felajánlásából, valamint vásárlás útján szerzik be.

a gyűjtőkör elsődlegesen a magyar anyag. itt őrzik a hazai, illetve a magyar vonatkozású zeneművek kéziratos és nyomtatott példányait és lemezeit, valamint a zeneművészek és a zenei vonatkozású épületek fényképeit, metszeteit. különleges érték-ként tartják számon liszt, erkel, mosonyi, dohnányi, goldmark eredeti kéziratait, s a xvi-xviii. századi kórusművek szólamkönyveit tartalmazó ugynevezett bártfai-gyűjteményt. itt helyezték el esternázy herceg híres kottatárát, a világ egyik legértékesebb haydn-gyűjteményével.

a legrégebbi muzeális érték az 1504-ből származó - a szakirodalom szerint elveszett - kotta, amely a velencei petrucci zenemű-nyomdájából került ki. kézirati ritkaság az 1550-es évekből való két wittenbergi szólamkönyv. a zeneműtár őrzi a himnusz pályázati kéziratait - erkel 1844-ben nyújtotta be jellegű kompozícióját -, valamint berlioz rákóczi-indulójának eredeti kottáját. a hatalmas gyűjtemény becses része a liszt-életmű; érdekessége, hogy a restaurátorok segítségével a művek eredeti és javított változatát is megismerhetik a zenetörténeti ritkaságok iránt érdeklődők. erkel, goldmark operáinak partitúrái mellett helyet kaptak természetesen bartók béla népzenei gyűjtései, kodály zoltán kéziratai, s a zeneműtárban őrzik a kossuth lajos hangját megőrkítő fonográfhangert. /mti/

-.-

-4-

bb. 4. őszi szezon a konzervgyárakban

i/kg/sa/rj sl ie

1981. október 19.

teljes kapacitással dolgozik a konzervipar 14 gyára; a legtöbb helyen három műszakra rendezkedtek be. annál is inkább, mert a száraz időjárás kedvez a zöldségfélék, gyümölcsök betakarításának, s így a nyersanyag folyamatosan érkezik az üzemekbe.

a legnagyobb munkát az alma feldolgozása adja. az idén a szokásosnál két héttel előbb, már augusztus 10-én befutottak az első almaszállítmányok, s ennek eredményként a tervezett mennyiség mintegy negyedét feldolgozták már. főként süritményt és befőttet készítettek az almából. a legtöbb gyümölcsöt a nyíregyházi konzervgyár fogadja, itt összesen 800 tonnát dolgoznak fel.

még tart a lecsószezon. ez részben a jó időnek tulajdonítható, más években ugyanis már október elején befejeződik a paradicsom átvétele, most viszont még mindig kap belőle a hatvani konzervgyár. a paradicsomból süritményt és paradicsomitalt készítenek, s a tartósított lecsóhoz is ezt használják fel. a lecsó másik nyersanyagát, a paprikát debrecenben és szegeden dolgozzák fel. szegeden új csúszó vonalat helyeztek üzembe, amellyel megnövelték a napi teljesítményt, és csökkentették a munkaerőigényt is. ugyancsak szegeden, valamint kalocsán megkezdődött a fűszerpaprika feldolgozása. /mti/

-.-

bb. 5. a neviki kifejlesztette - a budalakk gyártja az új vadriasztószert

bév/rj ie

1981. október 19.

a sikeres kísérleti gyártást és alkalmazást követően a téli szezonra már a budalakk gyártja a nehézvegyipari kutató intézetnél kifejlesztett új vadriasztószert, a nevibest. az intézetben több éves kutató munka során olyan iz- és illatkompozíciót állítottak össze, amely taszítja a vadakat, vagyis a téli élelemszegény időszakban is elveszi az étvágyukat a fiatal facsemeték, bokrok kergétől, s ezzel csökken a minden évben tetemes téli vadkár.

/folyt.köv./

-5-

bb. 5. / a nevikl... 1. folyt./rj

az új szer első hazai gyártója maga a kutató intézet volt, évente mintegy 60 tonnányit állítottak elő, s több ezer hektáros területen sikerrel végezték el a nagyüzemi kísérleteket. ezek során megteremtették az új szer piacát is. így a gyártásra vállalkozó budalakk nemcsak a recepturát és a technológiát, hanem a piacot is átvehette. /mti/

-.-

bb. 6. nemzetközi csótánymentesítési szimpoziium

ber/rj kz ie

1981. október 19.

nemzetközi csótánymentesítési szimpoziiumot rendez a héten a bábolnai mezőgazdasági kombinát, az országos közegészségügyi intézettel és a fővárosi köjál-lal együttműködve. az urbanizációs ártalmak közé tartozó csótányfertőzöttség világviszonylatban sok gondot okoz. a paneles technológiával készülő épületek nagyszerű „közlekedési utat”, nyújtanak a rovaroknak, a távfűtés pedig egyenletes melegével kitűnő szaporodási feltételeket teremt számukra. amellet, hogy az emberben undort keltenek, a betegségeket is terjeszthetik. ezért világviszonylatban sokféle módszerrel próbálkoznak irtásukkal.

a bábolnai mezőgazdasági kombinát fertőtlenítő állomása budapest patkánymentesítése után, az ujjalotai és a kelenföldi lakótelep csaknem 30.000 lakásában eredményesen kiirtotta a csótányt. ilyen nagy területen ez világviszonylatban még sehol sem sikerült. 20 hónapi mentességet értek el. bebizonyosodott, hogy a védettséget szolgáló fenntartási munkákkal - a rovarot ugyanis bárhol könnyen be lehet hurcolni - biztonságosan és véglegesen fel lehet számolni a fertőzöttséget nagyobb városrészekben, élelmiszeripari üzemekben, kórházakban és másutt. így érthető, hogy a szimpoziium iránt nagy az érdeklődés. a hazaiakon kívül neves angol, bolgár, csehszlovák, holland, lengyel és ndk-beli szakemberék vesznek részt a tanácskozáson. /mti/

as

-.-
-6-

bb. 7. „moha bácsik”,

igó/rj kz ie

1981. október 19.

gyűjtik a mohát a dráva menti homokon. az igazán szép, dus moha ugyanis - a közhittel ellentétben - nem az erdei fák törzsén díszlik, hanem a mélyfekvésű árterületeken. a valaha semire sem becsült növény ma keresett árucikk, még exportra is jut belőle. sokféleképpen használják fel és egyre bővül az alkalmazási köre. többek között szobadisztó elemeket burkolnak vele, mohával dolgoznak a virágkötők és a koszorúkészítők is, mohataróval védik a hidegtől az üvegházi vetéseket és mohával szigetelik magukat az üvegházakat is. a dráva menti „moha bácsik”, vasvillával szedik fel a növényt a földről, gyakran akkora táblában, mint egy asztallap. míg a hó le nem esik, folyamatosan gyűjtik. az erdei termék vállalat pécsi üzemezetősége legalább ötezer kilogramm mohát vesz át az idén, illetve szállit a kertészeknek és a kertészeti vállalatoknak. /mti/

-.-

- 7 -

bb 8. szerelvény-szaküzlet

t os um ie

1981. október 19.

ujabb termékekkel bővítette bajcsy Zsilinszky uti szaküzletének választékát a szerelvényértékesítő vállalat, a korábban főként raktárként használt és csak szűk választékkal működő kiskereskedelmi üzlethelyiségét teljes egészében átalakította. 500 négyzetméteres eladóteret létesítettek, melynek egy része már januártól a vásárlók - a kis- és nagyfogyasztók - rendelkezésére állt. hétfőn megnyitották az üzlet másik felét is, ahol az eddig nem forgalmazott cikket, egyebek közt ipari szerelvényeket, tolózárakat, pvc-idomokat, csöveket, kender- és filc-termékeket árusítanak. a vásárlókat szaktanácsadással segítik a megfelelő áruk kiválasztásában. a gyakran hiánycikknek számító termékekből, például fürdőszobaberendezésekből és felszerelésekből is folyamatos, jó ellátást ígérnek, amit a szerelvényértékesítő vállalatnak egyebek között a kecskeméti zománc és kádgárral, és a finomkerámiaipari művekkel kötött megállapodása is megalapoz.

a jó ellátáshoz a raktározási feltételekről is gondoskodtak, az üzlet alatt kétszintes, ezer négyzetméteres gépesített raktár szolgálja a gyors áruutánpótlást.

a vi. bajcsy-szilinszky ut 31. sz alatti új szerelvény-szaküzletben ötezer, illetve tízezer forint feletti vásárlásoknál engedményt adnak. /mti/

.-

bb 9. kanadai koncertköruttra utazott a győri Leánykar

i is um ie

1981. október 19.

nagyszerű nszk-beli turnéját követően - néhány napos itthon tartózkodás után - hétfőn háromhetes kanadai koncertköruttra utazott a győri Leánykar, szabó miklós karnagy vezetésével. a kórus - amely hétfőn este brüsszelben a belga-magyar baráti társaság és a belga kodály társaság rendezésében ad hangversenyt - október 21 és november 12. között huszonegyszer lép pódiumra kanada nagyvárosaiban, a koncerteken - amelyeken lantos istván zongoraművész működik közre - elsősorban bartók béla műveit tolmácsolják. /mti/

11.10/um

- 8 -

L. 11. 20

bb 10. öt évre szóló együttműködési egyezmény az mszbt, az szbtsz és az szmbt között

t gy um ie

1981. október 19.

hétfőn az mszbt székházában első ízben irtak alá öt évre szóló együttműködési egyezményt a magyar-szovjet baráti társaság, a szovjet baráti társaságok szövetsége és a szovjet-magyar baráti társaság között. eddig két-három évre szóló együttműködési megállapodások alapján munkálkodtak együtt, az 1981-1985-re szóló együttműködési egyezmény a hosszabb távra szóló tervezéssel országaink, népeink életének megismertetésében tervszerűbb, hatékonyabb együttműködést tesz lehetővé.

az egyezményt magyar részről apró Antal, a magyar-szovjet baráti társaság elnöke, szovjet részről filipp tyimofejevics jermás, az szkp kb póttagja, a szovjet-magyar baráti társaság elnöke, a szovjetunió állami filmbizottságának elnöke, a hazánkban tartózkodó szbmt küldöttség vezetője látta el kézjeggyével. részt vett az ünnepi aktuson ritter tiber, az mszmp kb osztályvezető-helyettese és roska istván külügyminiszter-helyettes. ott volt vlagyimir jakovlevics pavlov, a szovjetunió magyarországi nagykövete.

a testvér baráti társaságok közötti együttműködési egyezmény a többi között kiemeli: az mszbt, az szbtsz és az szmbt erősíti a szovjet és a magyar nép barátságának, egyszersmind szorosabb együttműködésének további elmélyítésére irányuló tevékenységét a gazdasági, a társadalmi és a kulturális élet minden területén. a társaságok megismertetik országaik dolgozóival a két országnak a béke erősítésére, a fegyverkezési hajszára megfékezésére és a leszerelésre irányuló következetes külpolitikáját. különös figyelmet fordítanak a szovjetunió, a magyar népköztársaság és a varsói szerződés többi tagállama békekezdeményezéseinek propagandájára, amely a béke, a nemzetközi biztonság megőrzésére irányul.

a felek az elkövetkező időszakban is széles körben és sokoldalúan propagálják a szovjetunióban a kommunista társadalom és a magyar népköztársaságban a fejlett szocialista társadalom építésének tapasztalatait. elősegítik a két ország gazdasági, tudományos, műszaki és kulturális jellegű tapasztalatcseréjét, aktívan részt vesznek a műszaki-tudományos, valamint a kulturális együttműködési tervekben előirányzott rendezvények lebonyolításában.

/folyt.köv./

- 9 -

11.20/um

L. 11. 20

bb 10. /öt évre szóló...1.folyt./um

az egyezmény a fontos feladatok közé sorolja, hogy a baráti társaságok tevékenységében megkülönböztetett helyet kap a noszf 65., a szovjetunió megalakulásának 60., a fasizmus fellett aratott szovjet győzelem 40., a magyarország felszabadulásának 40., évfordulója, s más kiemelkedő jubileumok méltó megünneplése. a többi között az évfordulók alkalmából konferenciákat, gyűléseket, előadásokat, baráti találkozókat, kiállításokat és más politikai-kulturális rendezvényeket tartanak.

mindkét részről megkülönböztetett figyelmet fordítanak hazánk és a szovjetunió testvérkapcsolatainak erősítésére, a testvérmegyék, testvérvárosok és -üzemek együttműködéséből adódó lehetőségek szélesebb körű kiaknázására. a baráti társaságok nagy gondot fordítanak a tagcsoportokban dolgozó munkás-kollektívákra, szocialista és munkabrigádokra. fokozzák agitációs és propaganda tevékenységüket az értelmiség körében. részt vesznek többek között alkotó pályázatok megszervezésében, amelyek a magyar és a szovjet nép barátságának történeti fejlődését, a magyar-szovjet együttműködést bemutató művek alkotására ösztönöznék. ugyancsak növelik részvételüket az ifjuságnak a szocialista hazafiság, a proletár internacionalizmus és a megbonthatatlan magyar-szovjet barátság szellemében való nevelésében.

a felek megállapodtak abban, hogy az öt évre szóló egyezmény alapján évente jegyzőkönyvet irnak alá, amely egy esztendőre szólóan szabja majd meg a testvértársaságok konkrét feladatait az együttműködésben. /mti/

bb 11. halálos közlekedési balesetek

um ie

1981. október 19.

a hét végén az ország területén összesen 94 sérüléssel közúti közlekedési baleset történt; közülük nyolc halálos, 41 súlyos és 45 könnyű sérüléssel volt.

x x x

/folyt.köv./

- 10 -

12.05/um

DMS

bb 11. /halálos közlekedési...1.folyt./um

a somogy megyei kéthely községben nagyfi sándor 30 éves gépkocsivezető, boglárlellei lakos személygépkocsijával elütötte mészégető tamás 16 éves ipari tanuló és simon géza 21 éves hegesztő, balatonujlaki lakosokat. mészégető a helyszínen meghalt, simon súlyos sérülést szenvedett. a rendőrség nagyfi őrizetbe vétele mellett folytatja a vizsgálatot.

kiskunfélegyháza külterületén egy személygépkocsi elütötte a kerékpározó pintér Mihály 74 éves helyi lakos nyugdíjast aki a kórházban meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint pintér szabálytalanul kanyarodott.

fejér megyében dég külterületén nyikos imre 32 éves gépkocsivezető, lajoskomáromi lakos tehergépkocsival elütötte rózsa ilona 19 éves, enyingi lakost, majd megállás nélkül tovább haladt. rózsa ilona kórházba szállítás közben meghalt. a rendőrség nyikost elfogta és őrizetbe vette.

hajdu megyében kismarja külterületén papp miklós 48 éves vadőr, debreceni lakos személygépkocsijával letért az uttestről és felborult. papp miklós a helyszínen meghalt, két utasa könnyű sérülést szenvedett.

a nógrád megyei nagylócon kelemen ágnes 21 éves adminisztrátor, hollókői lakos személygépkocsival elütötte kasza istván 56 éves helyi anyagmozgatót, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint kelemen ágnes figyelmetlenül vezetett.

somogy megyében tapsony külterületén váradi károly róbert 19 éves alkalmi munkás, helyi lakos motorkerékpárjával egy kanyarban áttért az uttest baloldalára és összeütközött egy tehergépkocsival. váradi a helyszínen meghalt.

kecskemét külterületén szabó Mihály 34 éves előadó, helyi lakos személygépkocsijával elütötte a motorkerékpáron közlekedő ifju bodor balázs 17 éves esztergályost. a motorkerékpár utasa, id. bodor balázs 46 éves segédmunkás, kecskeméti lakos a helyszínen meghalt, ifj. bodor súlyos, szabó Mihály pedig könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint szabó megsértette az elsőbbségi szabályt.

egerben kardos István 38 éves mérnök, budapesti lakos személygépkocsijával nekiütközött egy tehergépkocsinak. a baleset következtében kardos István súlyos sérülést szenvedett, utasa, kardos László 75 éves nyugdíjas, egri lakos a kórházban meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint kardos István megsértette az elsőbbségi szabályt.

/folyt.köv./

- 11 -

12.11/um

DMS

bb 11. /halálos közlekedési..2.folyt./um

tatán, az északdunántúli téglá- és cserépgyár üzemében veréb béla 26 éves művezető, tatai lakos vontatóval figyelmetlenül tolatott és elütötte somodi józsef 26 éves targoncavezető, tatai lakost, aki kórházba szállítás közben meghalt.

budapesten, a xiii. hegedüs gyula utca és katona józsef utca kereszteződésében balogh ferencné 55 éves tanárnő, budapesti lakos személygépkocsival nem adott elsőbbséget és összeütközött egy szabályosan közlekedő személyautóval, amely az ütközés következtében halálra gázolta bagyary józsefné 71 éves nyugdíjas budapesti lakost. /mti/

-.-

bb 12. cserés miklós dr

um dg ie

1981. október 19.

jászai mari-díjas érdemes művészt, a rádió rendezőjét pénteken, 11.30 órakor a farkasréti temetőben kísérik utolsó útjára. /mti/

-.-

bb 13. elutazott a laoszi külügyminiszter

t me um hgy

1981. október 19.

hétfőn elutazott budapestről phoune sipraseuth, a laoszi forradalmi néppárt pb tagja, a kb titkára, a laoszi népi demokratikus köztársaság miniszterelnök-helyettese, külügyminiszter, aki puja frigyos külügyminiszter meghívására hivatalos, baráti látogatást tett magyarországon.

a vendéget a ferihegyi repülőtéren puja frigyos bucsuztatta. /mti/

-.-

12.23/um

- 12 -

12³⁰
0

bb 14. hazánkba érkezett giulio andreotti

t gy um hgy

1981. október 19.

a magyar országgyűlés meghívására hétfőn hazánkba érkezett giulio andreotti, az olasz képviselőház külügyi bizottságának elnöke, az interparlamentáris unió olasz csoportjának elnöke.

a vendéget a ferihegyi repülőtéren barcs sándor, az interparlamentáris unió magyar csoportjának elnöke és darvasi istván, az országgyűlés külügyi bizottságának titkára fogadta. ott volt giulio bilancioni, az olasz köztársaság magyarországi nagykövete.

/folyt. köv./ 12.40/um

bb 15. időjárásjelentés

um

1981. október 19.

a meteorológiai intézet jelenti hétfőn délben:

hideg éjszaka, enyhe nappal

hétfőn délelőtt a brit-szigetektől, a német-lengyel alföldről, ukrainából illetve moszkva-gorkij térségéből borult, csapadékos időt jelentettek. európa többi részén változóan felhős, csendes idő volt. az eddigi tartós nyugat-keleti légáramlás egyre erősebb hullámzásba vált át. ez alapvető átalakulást okoz a kontinens időjárásában a következő napokban, nyugaton erős lehülés, keleten felmelegedés várható. közép-európában előbb emelkedik, majd süllyed a hőmérséklet.

magyarországon vasárnap a késő délelőtti órákig általában erősen párás, majd erősen felhős idő volt. de a déli órákban csak az északkeleti országrészben nem sütött ki a nap. a hőmérséklet csúcserőke 9 és 26, általában 18 és 23 fok között volt. hétfő hajnalra átmenetileg beborult és északnyugat-délkeleti irányban egy gyenge hidegfront vonult át az országon. egy-két milliméter csapadékot és szélerősödést okozott.

hétfőn délben már csak a déli határvidéken fordult elő gyenge eső. a hőmérséklet hétfő hajnalra 4 és 15 fok közé süllyedt. 11 órakor 11 és 18 fok között volt.

/folyt.köv./

- 13 -

13.05/um

13⁰⁵
0

bb 15. /időjárás...folyt./um

budapest belterületén vasárnap 11.3 fok volt a napi középhőmérséklet. ez 0.6 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 17 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1018 mb, gyengén emelkedik.

a duna vizállása budapestnél: 437 cm, a víz hőmérséklete 11.0 fok.

a kedd estig várható időjárás

kedd reggelig változóan felhős lesz az ég és csak egy-két helyen fordul elő átfutó zápor. holnap nyugat felől erős felhősödés, majd a dunántúlon szórványos eső várható. a szél általában élénk, néha erős, eleinte északnyugati, holnap délnyugati irányú lesz. a hajnali órákra 4, 9, holnap kora délutánra nyugaton 13, 16, keleten 16,20 fokos hőmérséklet várható.

távolabbi kilátások szerdától-szombatig:

változóan felhős idő várható, többfelé esővel. a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 4, 9 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet 14, 19 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 40 százalékán várható. /mti/

-.-

bb. 16. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1981. október 19.-én 14.00 óráig

um ie 1981. október 19.

1. új pavilonok, műtők a fővárosi kórházakban
2. az olvasónépért mozgalom a gyermekirodalmi folyóirat népszerűsítéséért
3. muzeális értékek a zeneműtárban
4. őszi szezon a konzervgyárakban
5. a neviki kifejtette - a budalakk gyártja az új vadriasztószert
6. nemzetközi csótánymentesítési szimpozion
7. moha bácsik
8. szerelvény-szaküzlet
9. kanadai koncertköruttra utazott a győri leánykar
10. öt évre szóló együttműködési egyezmény
11. halálos közlekedési balesetek
12. cserés miklós dr
13. elutazott a laoszi külügyminiszter
14. hazánkba érkezett giulio andreotti
15. időjárásjelentés
16. hirjegyzék

/mti/
14.08/gw

-.-
- 14 -

1430
1430

bb. 17. egészségügyi napok debrecenben

tár/kz/gw kz

1981. október 19.

egészségügyi napok kezdődtek hétfőn debrecenben. kettős célja van. az egyik az, hogy a hajduságban működő egészségügyi intézmények dolgozói megismerjék egymás munkáját, a másik pedig az, hogy közvetlenebb kapcsolat alakulhasson ki a megye lakossága és az egészségügyi szervek között. az eseménysorozat első napján egészségügyi fotó-és könyvkiállítás nyílt a kölcsény ferenc művelődési központban. a tárlat a hajdu-bihari egészségügyi intézmények - a debreceni orvostudományi egyetem, a hajdu-bihar megyei tanács kórháza és rendelőintézete, a berettyóújfalui kórház, a mentőszolgálat, a vöröskereszt, a köjál és a megyei gyógyszerészeti központ - munkájával ismerteti meg az érdeklődőket.

a továbbiakban számos szakmai fórumot rendeznek a gyógyászat, az egészségügyi ellátás időszerű kérdéseinek megvitatására. a gyermek a családban címmel sorra kerülő kerekasztal-beszélgetésen gyermekgyógyászok, pszichológusok válaszolnak a helyszínen feltett, vagy írásban előre leadható kérdésekre.

/mti/

-.-

bb. 18. babits-szobrot avattak pécsett

igó/gw kz

1981. október 19.

pécs szobrát állított egykori diákjának: babits mihálynak. a költő portrészobrát borsos miklós alkotta meg bronzból. a történelmi városközpontban, a megyei könyvtár közelében levő kis téren helyezték el. a hétfői avatóünnepélyen tuskés tiberius író emlékezett meg a nyugat első nemzedékének ady és mórícz után legkiemelkedőbb alakjáról, a költőről, az íróról és a műfordítóról, aki negyven évvel ezelőtt halt meg. a szekszárdi születésű babits tiz éven át - 1891 és 1901 között - tanult pécsett, előbb elemi iskolában, majd gimnáziumban. a mátyás király utcában emléktáblával jelölték meg azt a házat, amelyben a szállása volt. borsos miklós nem az egykori kisdia kot formálta meg, hanem az idős embert, az érett költőt.

/mti/

-.-

14.22/gw

- 15 -

1430

30
1430

bb. 19. óvári miklós fogadta filipp tyimofejevics jermást

t/gy/mm/gw dg

1981. október 19-

hétfőn az mszmp központi bizottságának székházában óvári miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára fogadta az mszbt vendégeként hazánkban tartózkodó szovjet-magyar baráti társaság küldöttségét, élén filipp tyimofejevics jermással, az szkp kb póttagjával, az szmbt elnökével, a szovjetunió állami filmbizottságának elnökével.

jelen volt győri imre, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, bíró gyula, az mszbt főtitkára. ott volt vlagyimir jakovlevics pavlov, a szovjetunió magyarországi nagykövete.

/mti/

- . -

bb. 20. 1982. január 3-tól: az ötnapos munkahéthez igazodó menetrendváltozások

i/sl/gw pp

1981. október 19.

a máv vezérigazgatósága közli, hogy az ötnapos munkahétre történő áttéréssel kapcsolatban december 15-én adják ki a hivatalos menetrendkönyvhöz az ugynevezett 2-es számú pótlékot, amely az 1982. január 3-tól érvényes menetrendi adatokat tünteti fel. a vezérigazgatóság kéri a vállalatokat és intézményeket, hogy a megváltozó napi munkarend miatt szükséges közérdekű vasúti menetrendváltozási igényeket október 30-ig feltétlenül közöljék az illetékes megyei, illetve városi tanácsok építési, közlekedési és vízügyi osztályaival, hogy azokat a módosításoknál figyelembe vehessék.

a később beérkező igényeket csak az 1982. március 28-tól érvényes újabb menetrendi pótlék tartalmazhatja.

/mti/

- . -

bb. 21. hazánkba érkezett a sepsiszentgyörgyi színház

szé/gw kz

1981. október 19.

egyhetes vendégszereplésre, hazánkba érkezett a sepsiszentgyörgyi romániai állami magyar színház. a társulat, amely hosszabb ideje baráti kapcsolatot tart fenn a veszprémi péterfi színházzal, 16 előadásának- és előadóstjének többségét veszprém megyében tartja. veszprém - kedden este - sütő andrás: „a szuzai mennyegző”, című három felvonásos drámájával mutatkozik be, budapesten pedig - okt. 24-én és 25-én, a thália színházban, u. i. caragiale: az elveszett levél című négy felvonásos vígjátékával lép közönség elé. emellett a szuzai mennyegzőt és georg büchner: „woyzeck”, című drámáját is láthatja a fővárosi közönség a sepsiszentgyörgyi művészek előadásában. a társulat egy hetes vendégszereplése idején székesfehérvárott, pápán, tapolcán és várapalotán is fellép.

/mti/

14.42/gw

- 16 -

1500

P

30

15.

bb. 22. szijjártó károly fogadta az ndk ügyészi küldöttséget

s/gw dg

1981. október 19.

dr. szijjártó károly legfőbb ügyész hétfőn hivatalában fogadta a német demokratikus köztársaság ügyészi küldöttségét, amely günter wendland legfőbb ügyész helyettes vezetésével tartózkodik hazánkban.

/mti/

- . -

bb. 23. a magyar nemzeti bank deviza-és valutaárfolyamai

i/sl/pp/gw

1981. október 19.

hivatalos devizaárfolyamok

érvényben: 1981. október 20-tól

devizanem	vételi árfolyam	közép 100 egységre,	eladási forintban
angol font	6449,56	6456,02	6462,48
ausztrál dollár	3988,90	3992,89	3996,88
belga frank	93,05	93,14	93,23
dán korona	483,77	484,25	484,73
francia frank	622,71	623,33	623,95
hollandi forint	1414,77	1416,19	1417,61
japán yen /1000/	150,71	150,86	151,01
kanadai dollár	2888,48	2891,37	2894,26
kuwaiti dinár	12267,34	12279,62	12291,90
norvég korona	591,13	591,72	592,31
nszk márka	1562,15	1563,71	1565,27
olasz lira/1000/	29,36	29,39	29,42
osztrák schilling	223,01	223,23	223,45
portugál escudo	53,84	53,89	53,94
spanyol peseta	36,48	36,52	36,56
svájci frank	1796,47	1798,27	1800,07
svéd korona	629,88	630,51	631,14
tr. és cl. rubel	2697,30	2700,00	2702,70
usa dollár	3449,23	3452,68	3456,13

/folyt.köv./
15.01/gw

- 17 -

1530

10,20

bb. 23. /a magyar nemzeti bank.....1.folyt./gw

valuta /bankjegy és csekk/ árfolyamok

érvényben: 1981. október 20-tól

pénznem	vásárolható bankjegy	legmagasabb címletek	vételi árfolyam 100 egységre	eladási árfolyam 100 egységre, forintban
angol font	50		6262,34	6649,70
ausztrál dollár	50		3873,10	4112,68
belga frank	5000		90,35	95,93
dán korona	1000		469,72	498,78
finn márka	100		767,26	814,72
francia frank	500		604,63	642,03
görög drachma	500		57,24	60,78
holland forint	1000		1373,70	1458,68
japán yen/1000/	10000		146,33	155,39
jugoszláv dinár	1000		84,44	89,66
kanadai dollár	100		2804,63	2978,11
kuvaiti dinár	10		11911,23	12648,01
norvég korona	100		573,97	609,47
nszk márka	1000		1516,80	1610,62
olasz lira/1000/	50000		28,51	30,27
osztrák schilling	1000		216,53	229,93
portugál escudo	5000		52,27	55,51
spanyol peseta	5000		35,42	37,62
svájci frank	1000		1744,32	1852,22
svéd korona	100		611,59	649,43
török lira	1000		24,98	26,52
usa dollár	100		3349,10	3556,26

államközi megállapodásokon alapuló hivatalos árfolyamok

érvényben: 1981. október 20-tól

pénznem	vásárolható bankjegy	legmagasabb címletek	árfolyam 100 egységre, forintban
albán lek	-		156,59
bolgár leva	20		1676,14
csehszlovák korona	500		170,00
knk von	-		910,42
kubai peso	20		1328,80
lengyel zloty	1000		63,69
mongol tugrik	100		352,87
ndk márka	100		484,00
román lei	100		170,00
szovjet rubel	10		1700,00
vietnami dong	-		154,45

/mti /
15.17/gw

- . -
- 18 -

15.10

16.10

bb. 24. e m b a r g c 18.00 óráig!

k ö z l e m é n y

a laoszi népi demokratikus köztársaság külügyminiszterének magyarországi látogatásáról

i/dg/rj dg

1981. október 19.

puja frigyos külügyminiszter meghívására phoune sipraseuth, a laoszi forradalmi néppárt politikai bizottságának tagja, a laoszi népi demokratikus köztársaság miniszterelnök-helyettese és külügyminisztere 1981. október 15. és 19. között hivatalos baráti látogatást tett hazánkban.

ba ab titkára,

phoune sipraseuth-öt fogadta kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára és lázár györgy, a minisztertanács elnöke.

a külügyminiszterek tájékoztatták egymást az országokban folyó építőmunkáról.

megelégedéssel állapították meg, hogy a magyar népköztársaság és a laoszi népi demokratikus köztársaság együttműködése eredményesen fejlődik annak a közös közleménynek a szellemében, amelyet a laoszi párt- és kormányküldöttség 1976. évi magyarországi látogatásáról adtak ki.

a két külügyminiszter kifejezte meggyőződését, hogy a magyar népköztársaság és a laoszi népi demokratikus köztársaság kapcsolatainak bővítése, együttműködésének elmélyítése, népek testvéri barátságának további erősítése megfelel a két ország érdekeinek, s hozzájárul a szocializmus, a haladás erőinek gyarapításához.

a magyar fél üdvözölte azokat a jelentős eredményeket, amelyeket a testvéri laoszi nép a laoszi forradalmi néppárt vezetésével a szocializmus alapjainak lerakásában elért.

a laoszi fél nagy elismeréssel szólt a testvéri magyar népnek a fejlett szocialista társadalom építése során elért eredményeiről. köszönetet mondott azért a segítségért és támogatásért, melyet a magyar szocialista munkáspárt, a magyar kormány és nép biztosít laosznak a szocializmus alapjainak lerakásához.

/folyt.köv./
15.30 rj

-19-

16.00

16.10

bb. 24. / közlemény... 1. folyt./rj

a külügyminiszterek értékelése szerint a nemzetközi feszültség növekedésének fő oka a katonai erőfölény megszerzésére irányuló imperialista törekvésekben keresendő. a konfrontáció, az államok közötti bizalmatlanság szitása, a világ különböző térségeiben kialakult feszültséggócok veszélyes kihívása a békére, a biztonságra nézve. világszerte erősödik a népek eltökéltsége az amerikai imperializmus és a pekingi hegemonisták hidegháborús törekvéseinek visszaszorítására, a fegyverkezési hajszára megfékezésére, a békés egymás mellett élés elvének érvényesítésére.

a felek megállapították, hogy a világbéke megőrzése, a biztonság megszilárdítása megköveteli a szovjet-amerikai tárgyalások folytatását a hadászati-, a középhatótávolságu rakéta- és más fegyverzetek korlátozásáról és csökkentéséről. európa, de az egész világ népei számára is fontos lenne, hogy a madridi találkozó eredményesen fejezze be munkáját, s megállapodás szülessen a katonai enyhüléssel és leszereléssel foglalkozó összeurópai konferencia összehívásáról.

a felek hangsúlyozták a különböző alkalommal és fórumokon előterjesztett szovjet békejavaslatok nagy jelentőségét. egyben kifejezték meggyőződésüket, hogy e javaslatok reális lehetőséget kínálnak a nemzetközi problémák megoldására, pozitív hatást gyakorolnak a nemzetközilégkörre, javítják a béke és biztonság megóvásának kilátásait.

a felek üdvözlik és támogatják az ázsiai térség békéjének és biztonságának megszilárdítását célzó mongol kezdeményezést, hogy az ázsiai és csendes-óceáni országok kölcsönösen vállaljanak kötelezettséget a meg nem támadásra és az erőszakra való lemondásról.

a délkelet-ázsiai helyzetről szólva a felek megállapították, hogy a térségben fennálló feszültség fő okai peking és washington politikájában keresendők, amely fenyegeti a térség békéjét, stabilitását és biztonságát, s a szocializmus és a társadalmi haladás ellen irányul.

a magyar fél teljes támogatásáról biztosítja a laoszi népi demokratikus köztársaság, a vietnami szocialista köztársaság és a kambodzsai népköztársaság több ízben, legutóbb az ensz közgyűlés 36. ülészakán előterjesztett javaslatait; a délkelet-ázsiai problémákat maguk a térség országai rendezzék a megkezdett párbeszéd folytatásával, regionális konzultációkkal és megbeszélésekkel, hogy a térség mielőbb a béke és a stabilitás övezetévé váljon.

/folyt.köv./

-20-

15.35 rj

16⁰⁵

16. ⁴⁵

bb. 24. / közlemény... 2. folyt./rj

a magyar fél üdvözlöi laosz arra irányuló törekvését, hogy tovább erősítse testvéri kapcsolatait a szomszédos vietnammal és kambodzsával. indokina népeinek szoros összefogása fontos tényezője a térség békéjének.

a felek üdvözlöi a kambodzsai népköztársaság kormánya által elért eredményeket és támogatják a kambodzsai nép törvényes képviselőjére való jogát az ensz-ben.

a két külügyminiszter megbeszélései a kölcsönös megértés jegyében, szívélyes, baráti légkörben folytak és teljes nézetazonosságot tükröztek valamennyi megtárgyalt kérdésben.

phoune sipraseuth hivatalos baráti látogatásra hívta meg puja frigyest, aki a meghívást köszönettel elfogadta.

budapest, 1981. október 19.

/mti/

-.-

bb. 26. befejeződött az ensz társaságok világszövetségének közgyűlése - gömbös ervin nyilatkozata

i/dg/rj dg

1981. október 19.

az ensz társaságok világszövetsége október 12 és 17 között tartotta 28. közgyűlését genfben. a közgyűlés munkájáról gömbös ervin, a magyar ensz társaság főtárgyalója, a magyar delegáció vezetője nyilatkozott az mti munkatársának:

ma, amikor a nemzetközi helyzet feszültségekkel terhelt, a sokat ígérő enyhülés folyamata megtorpant, a nemzetek kormányai mellett fokozottabb felelősség hárul az olyan tömegszervezetekre, mozgalmakra és társaságokra is, amelyek célja a nemzetközi béke és biztonság fenntartásának elősegítése, a nemzetek közötti együttműködés támogatása, a fegyverkezési hajszára megfékezése.

/folyt.köv./
15.45 rj

-21-

16¹⁰

16. ⁴⁵

bb. 26. / befejeződött az ensz... 1. folyt./rj

a világszövetség közgyűlésének napirendjén a leszerelés, a biztonság, az új nemzetközi gazdasági rend és az emberi jogok kérdése szerepelt. a közgyűlés állást foglalt amellett, hogy a béke, az emberiség jóléte, biztonsága és jövője szempontjából alapvetően fontos leszerelés kérdésében mielőbb határozott lépések történjenek. sürgette az ensz közgyűlés második rendkívüli, leszerelési ülésén résztvevő kormányokat, hogy tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy az ülészek eredményesen, egyezmények aláírásával végződjön. a társadalmi, gazdasági fejlődést lelassítja és akadályozza a hatalmas pénzügyi, emberi és természeti erőforrásokat lefoglaló fegyverkezés általános fokozódása és kiterjesztése a harmadik világ országaira is. a nemzetközi gazdasági együttműködés elősegítése érdekében meg kell szüntetni az országok közötti kereskedelmet akadályozó, protekcionista, megkülönböztető intézkedéseket is.

a világszövetség következő két évre szóló programjában fontos szerepet kap a közvélemény mozgósítása, s ezzel az ensz társaságok hozzájárulása a fegyverkezési hajszá megfékezéséhez, a leszerelés ügyének előmozdításához, az államok közötti együttműködés fejlesztéséhez. e tekintetben is jelentősnek ígérkezik az európai ensz társaságok jövő évi regionális tanácskozása.

a közgyűlés mellett szemináriumot szerveztek az új nemzetközi információs rendről, az országok közötti hatékonyabb, kiegyensúlyozottabb és igazságosabb társadalmi, gazdasági, tudományos és kulturális információáramlásról.

az ülészek végén megválasztották a világszövetség új tisztségviselőit is. a világszövetség elnökéül - amelynek tisztét eddig simai Mihály a magyar ensz társaság elnöke töltötte be - sidney h. willnert /egyesült államok/, főtitkárául pedig dr. marek hagmajert /lengyelország/ választották. simai Mihály a világszövetség egyik tiszteletbeli elnöke lett. a közgyűléshez - amelyen a tagtársaságok mellett több mint negyven kormányközi és nem-kormányközi nemzetközi szervezet képviselői is részt vettek - kurt waldheim az ensz főtitkára üzenetet intézett. /mti/

-.-

15.50 rj

-22-

16¹⁵

17

bb. 27. kádár jános üdvözlő távirata

tr/dg /gw dg

1981. október 19.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára táviratban köszöntötte wojciech jaruzelski hadseregtábornokot, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának első titkárává történt megválasztása alkalmából.

/mti/

- . -

bb. 28. embargó 20.00 óráig!

magyar küldöttség utazott bulgáriába

tr/gw dg

1981. október 19-

apró antalnak, az országgyűlés elnökének vezetésével hétfőn küldöttség utazott szófiába, ahol hazánk képviselőiben részt vesz a bolgár államalapítás 1.300. évfordulójának ünnepségein.

a küldöttség tagja molnár béla, a hazafias népfrent országos tanácsának titkára és sebestyén jeno, hazánk szófiai nagykövete, aki a bolgár fővárosban csatlakozik a delegációhoz.

/mti/

- . -

bb. 25. tsz-asszonyok kiállítása

szü/kz/gw dg

1981. október 19.

a hajdu-bihar megyei termelőszövetkezetekben dolgozó ügyeskező lányok, asszonyok kézimunkáit láthatják hétfőtől az érdeklődők a debreceni arany bika szálló bartók termében. a kiállításra csaknem 30 közös gazdaságból 300-nál több kézimunkát küldtek be a megyei tsz-szövetséghez. közülük a zsüri hatvanat bocsájtott közönség elé. a bemutatott tárgyak között vannak asztalterítők, falvédők, szürrátétek, párna- és ruhahímzések.

/mti/

- . -

bb. 29. felhasználható: 18 óra után!

lehotka gábor orgonaestje szentesen

dén/áz/gw dg

1981. október 19-

hétfőn orgonahangversennyel kezdődött meg szentesen az országos filhamónia idei városi koncert évadja. a református templomban rendezett hangversenyen lehotka gábor előadásában bach, boellmann, vierne és pikéth ty tiber szerzeményeivel ismerkedhettek meg az érdeklődők.

/mti/

- 23 -

15.45/gw

16.20

17

bb. 30. felhasználható: 18.00 órától!

előadás a pilisi ásatásokról, szentendrén

t/vir/jk/az/gw dg

1981. október 19.

gerevich lászló kossuth-díjas akadémikus középkori pilisi ásatások címmel tartott előadást hétfőn szentendrén, a ferenczy muzeum tabernában. elmondta: a pilisban 1967-ben megkezdett ciszter kolostor feltárási munkálatok hiteles emlékekkel szolgálták a xi. századi magyar építkezés kezdeteiről, a ciszter építészet és a gótika kifejlődésének összefüggéseiről. egyúttal képet adtak a ciszter rend ipari és technikai berendezéséről is.

meglepően hasonlít ez a kép a xii. századi francia kolostorokéhoz, melyek szinte teljes önellátásra rendezkedtek be. a vizet, például közvetlenül a kolostor fölötti bővizű forrásokból nyerték. a kőből készült vízvezetékrendszert két fő tengelyen vezették, melyhez a kolostor egész elhelyezése a legkisebb részletekig alkalmazkodott. viz hajtotta a műhelyekben a malomkereket is. a középkori magyarország területén ilyen jól kiépített vízvezeték és csatorna-rendszer eladdig nem volt ismeretes.

a sok értékes lelet között a kolostorbéli templom kereszt-hajójában közvetlen az egykori felszínen rendkívül finoman faragott szobortöredékekre bukkantak az ásatások során. a mintegy félszáz töredék összeállítása után kiderült: a pilisi kolostorban temették el ii. endre meggyilkolt első feleségét, meráni gertrudot.

a művészeti leletek azt is igazolták, hogy a xii. század legújabb szellemi áramlatai néhány év, évtized alatt magyarországon is hatottak. jelentékeny e század elejétől kezdve a francia művészek hatása, amit vii. lajos és ii. géza találkozása a második kereszties hadjárat seregeinek magyarországi átvonulása alkalmából újra fölélték. iii. béla idején ez a művészeti-kulturális irányzat szinte egyeduralmódóvá lett. ekkor épült át például az esztergomi katedrális és a királyi palota, csaknem egyidőben a pilisi kolostorral.

/mti/

bb. 33. cukorkaüzem mihályiban

cser/rj az dg

1981. október 19.

hétfőn reggel megkezdődött az üzemszerű gyártás a győri keksz-és ostyagyár mihályi üzemében, ahol naponta 100 mázsa különféle cukorkát gyártanak. az új üzemet közösen nyitotta a győri gyár a mihályi táncsics termelőszövetkezettel: a tsz adta az épületeket, a gyár a felszereléseket, gépeket, amelyeken a gazdaság munkásai dolgoznak. /mti/

-.-

16.10 rj

-24-

16.10

17.

bb. 31. felhasználható 18.30-tól!

sci-fi tárlat nyílt

t/km/rj dg

1981. október 19.

a science fiction képzőművészeti pályázat anyagából hétfőn kiállítás nyílt a gyermek- és ifjúsági könyvszolgálat xiv. ke-rület, május 1.-e ut 57-59. szám alatti kiállító termében. a móra ferenc ifjúsági könyvkiadó, valamint a gyermek- és ifjúsági könyvszolgálat az év elején pályázatot hirdetett sci-fi témájú képzőművészeti alkotásokra, s erre több mint 500 mű érkezett be mintegy ezer alkotótól. a zsűrizés alapján 200 mű látható a hétfőn megnyílt kiállításon. sikeresnek ítélték és bemutatják tizenegy gyermek pályamunkáját is, neves grafikusok alkotásai mellett.

b 6-18 éves

a november 18-ig nyitvatartó kiállítást bereczky loránd művészettörténész nyitotta meg. /mti/

bb. 32. együttműködési megállapodás a kisz és az omfb között

t/km/rj dg

1981. október 19.

a kisz központi bizottsága és az országos műszaki fejlesztési bizottság hétfőn együttműködési megállapodást kötött, amelyet a kisz kb székházában fejtí györgy, a kisz kb első titkára és szekér gyula, az omfb elnöke látott el kézjegyével.

a magyar kommunista ifjúsági szövetség x. kongresszusának határozata kiemelten fontos feladatnak tartja, hogy a fiatalok a gazdálkodás valamennyi területén részt vegyenek a műszaki-technikai fejlesztés meggyorsításában. e célt kívánja elősegíteni a dokumentum. a megállapodás alapján fórumot teremtenek a kisz-nek arra, hogy a fiatalok véleményét nyilvánítsanak a műszaki fejlesztés népgazdasági szintű kérdéseiben.

/folyt.köv./

-25-

16.30

17.

bb. 32. / együttműködési... 1. folyt./rj

konkrét feladatok kijelölésével segítik a társadalmilag hasznos alkotómunka nagyobb anyagi és erkölcsi megbecsülését, az alkotókészség kibontakozását és fejlődését. a közös célok valóra váltása érdekében a következő években a kisz feladatokat kér és vállal a hatodik ötéves tervben megfogalmazott műszaki-technikai feladatok megoldásában, szorosabb együttműködésre törekszik ennek érdekében a vállalatokkal, szövetkezetekkel, intézményekkel, főhatóságokkal. az együttműködési megállapodás végrehajtására a kisz és az omfb éves munkaprogramot állít össze. /mti/

-.-

bb. 34. magyar-jemeni szövetkezeti együttműködés

k/jf/rj pp dg

1981. október 19.

a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsának meghívására október 13-19 között hazánkban tartózkodott a jemeni népi demokratikus köztársaság kereskedelmi és ellátási minisztériumának küldött-sége. a két ország fogyasztási szövetkezeti szerveinek vezetői megvitatták az együttműködés fejlesztésének további lehetőségeit; erről imre istván, a szövetség elnökhelyettese és abdilla fadhil maisari, a jemeni ndk kereskedelmi és ellátási minisztériumának főosztályvezetője hétfőn jegyzőkönyvet írt alá. az együttműködés keretében az 1982-84 közötti jemeni szövetkezeti szakemberek továbbképző tanfolyamokon vesznek részt hazánkban, a magyar szakemberek pedig a jemeni ndk-ban adják át tapasztalataikat. a jemeni szövetkezetek fejlesztéséhez tervdokumentációkkal is segítséget nyújtanak a magyar fogyasztási szövetkezetek.

a vendégek hétfőn elutaztak budapestre. /mti/

-.-

1610 rj

-26-

1635

17.

bb. 35. az élet-és munkakörülmények alakulásáról, az ötnapos munkahét bevezetéséről tárgyalt a művészeti szakszervezetek központi vezetősége

t/ár/gk/gw dg

1981. október 19.

a művészeti dolgozók élet-és munkakörülményeinek javítását szolgáló - a művészeti szakszervezetek szövetsége legutóbbi kongresszusán meghatározott - feladatok végrehajtásának eddigi tapasztalatait vitatta meg hétfőn, a fészek-klubban tartott ülésén a szakszervezet központi vezetősége. a testület áttekintette az ötnapos munkahét bevezetésével kapcsolatos kérdéseket is.

békés imre titkár azokról a problémákról, tennivalókról tájékoztatta a vezetőséget, amelyek megoldása érdekében az elmúlt egy év során egyeztető tárgyalásokat folytattak a művelődési minisztériummal, s így - bár az álláspontok több kérdésben még eltérőek - kialakulhatott a tárca és a szakszervezet közös munkaprogramja. előként a művészeti területen tervezett beruházásokról szólt, jelezve, hogy a tervidőszakban elvégzendő nagyszabású színház-rekonstrukciós program részleteiről az eddiginél alaposabb tájékoztatást vár a szakszervezet. így az illetékes szervekkel együttműködve olyan végrehajtási elképzelések szülehetnek, amelyek a népgazdaság helyzetére figyelemmel a takarékos megoldásokat részesítik előnyben, ám a közönség és a művészek érdekeit egyaránt szolgálva keresik a munkálatok esetleges meggyorsításának lehetőségét is.

a szakszervezet továbbra is elsődleges céljának tekinti, hogy a több művészeti ágban már idejétmúlt tiszteletdíjak rendszerét, s általában a jövedelmekkel kapcsolatos szabályozásokat korszerűsítsék, a szükségleteknek megfelelően módosítsák. ezzel összefüggésben az ülésen elhangzott, hogy a művészi munkáért járó honoráriumok lényeges emelésére a következő években nem lesz anyagi fedezet, de - miként a hozzászólók kifejtették - a valószínű teljesítményeket jobban kifejező, ösztönzőbb javadalmazási formák és adózási rendszer kialakítására akkora is szükség van, ha az erre fordítható pénz összességében nem növekszik. a minisztérium már hozzájárult az idevonatkozó jogszabályok felülvizsgálatához, így e területen előrelépés várható. e kérdések rendezése éppoly fontos, mint az előadóművészi jogok fokozottabb védelme, hiszen a zenei és más rögzített felvételek mind szélesebb körű felhasználásával nem tartott lépést az ezzel kapcsolatos előírások kidolgozása, érvényesítése. s nem elsősorban arról van szó - fogalmazta meg az egyik hozzászóló, - hogy az előadók több pénzt kérnek felvételeikért, hanem arról: az új tömegkommunikációs eszközök térhódítása, a „rögzített”, szórakoztatást alkalmazó rendezvények szaporodása ne veszélyeztesse fellépési lehetőségeiket, rendszeres foglalkoztatásukat.

/folyt.köv./

16.27/gw

- 27 -

1645

17.

bb. 35. /az élet-és munkakörülmények alakulásáról, ...folyt./gw

simó tibor, a szakszervezet főtitkára felszólalásában utalt arra, hogy mindezeket a kérdéseket azért tartják folyamatosan napirenden, hogy a művészeti területen is sikerüljön megőrizni az eddig elért szociális vívmányokat. a szakszervezetnek kötelessége, hogy a változó gazdasági körülményeket mindenkor figyelembe véve továbbra is jelezze a gondokat, s intézkedéseket kezdeményezzen az élet-és munkakörülmények javítása érdekében.

az előrelépés jelentős állomása lesz az ötnapos munkahét bevezetése a művészeti területen is - hangoztatták a tanácskozáson. ezt azért is szükséges aláhuzni - mutattak rá -, mert az áttéréssel kapcsolatos nehézségek gyakran nagyobb hangsúlyt kapnak, mint a lényeg: itt is, mint a népgazdaságban másutt, e lépés alapvető vívmányt jelent a dolgozók életkörülményeiben. az természetes, hogy a művészeti intézményeknél sok egyéb területtől eltérő módon kell megoldani a rövidített munkaidő bevezetését, hiszen a színházakban, mozikban, a kulturális létesítményekben a megnövekedett szabadidő miatt éppen a hétvégeken növekszik majd az igény az előadások iránt. a művészetek munkásai készek e szükségleteket kielégíteni, az eddiginél többet és jobban tenni, ám azt ők ^{is} elvárhatják, hogy munkájukat a korábbinál körültekintőbben szervezzék meg, így a pihenésre fordítható idejük is gyarapodhassék. e kettős követelmény összehangolásához persze számos részprobléma megoldása is szükséges, ehhez az állami irányítás és a szakszervezetek együttes erőfeszítésével kell hozzájárulni.

az ülésen felszólalt gál lászló, a szot főtitkár-helyettese is. arra hívta fel a figyelmet, hogy az élet- és munkakörülmények javításával kapcsolatban jelenlegi helyzetünkben különösen fontos a kérdések rangsorolása; minden jogos igényt nem lehet azonnal teljesíteni, így a legégetőbb gondok fokozatos megoldása jelentheti az előrelépés reális útját.

/mti/

16.37/gw

16.50

17.10

- . -

- 28 -

bb. 14. /giulio andreotti1.folyt./gw

délután a parlamentben apró antal, az országgyűlés elnöke fogadta giulio andreottit. jelen volt barcs sándor, továbbá giulio bilancioni.

ezt követően az országház épületében gyenes andrás, az országgyűlés külügyi bizottságának elnöke és giulio andreotti hivatalos tárgyalásokat folytatott. áttekintették a két ország parlamentjeinek kapcsolatait. véleményt cseréltek továbbá az országaink közötti együttműködésről, valamint időszerű nemzetközi kérdésekről. a tárgyalásokon ott volt az országgyűlés külügyi bizottságának több tagja, valamint az olasz vendég kísérete.

/mti/

- . -

bb. 36. mipel, trademark, nszk műszaki hét - nemzetközi szakkiállításokkal zárja idei rendezvénysorozatát a budapesti vásárcsopont

t/sz/s/pp/gw hgy

1981. október 19.

október 20- és 25 között egyidejűleg két nemzetközi szakkiállításnak ad otthont a budapesti kőbányai vásárcsopont, s a hungexpo idei kiállítási és konferencia eseménysorozata ezekkel a rendezvényekkel ér véget.

a szervezők hétfői előzetes sajtótájékoztatóján elmondták, hogy a mipel nemzetközi elektronikai és műszerkiállításon 20 magyar és 90 külföldi cég állítja ki termékdíonságait, közel 2100 négyzetméternyi területen. az immár ötödik alkalommal sorra kerülő bemutató árucsoportjai kapcsolódnak a mipellel párhuzamosan megrendezendő iv. erősáramu elektronikai konferencia témaköréhez. a tanácskozáson egyebek között energiaátalakítókról, az áramköri technikáról, az alkalmazástechnikáról, vasuti és közúti járművek elektronikájáról lesz szó. a kiállításon az ilyen jellegű termékek mellett megtalálhatók majd az aktiv és passziv elektronikai alkatrészek, szerszámok, célgépek és automatizálási eszközök is.

második alkalommal rendezik meg a trademark nemzetközi védjegy kiállítást. a bemutatón 54 hazai és külföldi világszerte ismert cég állítja ki védjegyét a 400 négyzetméternyi kiállításon, ott lesz a coca-cola, a basf, a chanel és a magyar trapper is. huszonegyedikén és 22-én, kétnapos védjegy konferencián pedig a hazai és külföldi szakemberek ismertetik az alkalmazott védjegyek gazdasági jelentőségét, hasznát.

/folyt.köv./
16.57/gw

- 29 -

17.15
3P

17.30

zbb. 36. /mipel, trademark, nszk műszaki hét -...folyt./gw

mipel-lel és a trademark-kal egyidőben a bnv 25-ös csarnokában megrendezik az nszk beruházási javainak műszaki hetét. a nagyszabású kiállításon 25 cég állít ki, nszk-beli üzletemberek pedig szakelőadásokat tartanak.

/mti/

- . -

bb. 37. műszeripari szakemberek tapasztalatcseréje a munkavédelem új eszközeiről

t/mg/sl/dg/gw hgy

1981. október 19.

az utóbbi tíz évben csaknem egytizedére csökkent az üzemi balesetek száma a műszeriparban, ami nagyrészt a biztonságosabb gyártástechnológiáknak és korszerűbb védőberendezéseknek köszönhető.

még nagyobb lehetne az eredmény, ha az egyes vállalatoknál - jelenleg többnyire elszigetelten - alkalmazott védőberendezéseket és technológiai eljárásokat a műszeripar egész területén megismernék és átvennék.

a munkavédelem további erősítésére műszeripari szakemberek hétfőn - a mész gyártástechnológiai szakosztályának rendezésében kicserélték tapasztalataikat azokról a munkavédelmi eszközökről és módszerekről, amelyeket az egyes vállalatok már eredményesen alkalmaznak.

a kontakta alkatrészgyár például most vásárolja a második olyan elektronikus forgács-törő gépet, amely a kézi forgácseltávolítás megszüntetésével szinte teljesen kiküszöböli a baleseteket ennél a korábban oly sok kéz-és szemsérülést okozó műveletnél.

ugyancsak a kontakta szakemberei a műanyagfeldolgozó gépekhez olyan zuhanás-gátló rendszert alakítottak ki, amelyek elektromechanikus érzékelők segítségével automatikusan leállítják a gépet, ha abba például valaki kézzel belenyúl.

a ganz műszer művek ekm gyárában is alkalmaznak olyan munkavédelmi eszközöket és módszereket, amelyeket a műszeripar más területein még nem ismernek. ilyen az elektromos mérőkészülékek ellenőrzéséhez használt zárt rendszerű vizsgálópult is amelynek segítségével elkerülhetők az áramütés okozta balesetek.

a munkavédelmi anketon a vállalatok képviselői megállapodtak abban, hogy a berendezések dokumentációit kölcsönösen egymás rendelkezésére bocsátják, s szükség esetén a kivitelezésben is közreműködnek.

/mti/
17.07/gw

- . -
- 30 -

17.15
3P

17.15
3P

bb. 38. magyar fotósok sikere

rj hgy

1981. október 19.

az ndk fotóipara és az európai szocialista országok fotószaklapjai által rendezett orwo-pentacon nemzetközi fotópályázat nagydíját, valamint egy első díjat markovics ferenc fotóművésznak ítélte a zsűri kiemelkedő színvonalú fekete-fehér sorozatért. a pályázaton résztvevő 23 magyar fotóst összesen 29 díjjal jutalmazták. /mti/

- . -

bb. 39. a nemzetközi beruházási bank és a nemzetközi gazdasági együttműködési bank tanácsulása

sl/rj hgy

1981. október 19.

a nemzetközi beruházási bank kedden, a nemzetközi gazdasági együttműködési bank csütörtökön budapesten tartja tanácsulását. mindkét bank tanácsulésének napirendjén a hiteltervek egyeztetése és a hitelezési tevékenységgel összefüggő egyéb kérdések szerepelnek. a delegációkat a kgst-országok központi bankjainak elnökei vezetik. az nbb ülésén j. steiskal, a csehszlovák, az ngeb ülésén pedig h. kaminsky, az ndk delegációjának vezetője elnököl. vlagyimir alhimovot, a szovjetunió állami bankja elnökét hétfőn fogadta marjai józsef miniszterelnök-helyettes. /mti/

- . -

bb. 41. józsa jános festőművész kiállítása debrecenben

tár/rj az hgy

1981. október 19.

józsa jános festőművész alkotásaiból rendezett kiállítást nyitottak meg hétfőn debrecenben, a kölcsény ferenc művelődési központban. a debrecenben élő festőművész eddigi munkásságát bemutató tárlaton ötven festményt, grafikát és rekeszománcot, s közel tíz térplasztikát tekinthetnek meg az érdeklődők. a kiállítás egy hónapig tart nyitva. /mti/

- . -

17.15 rj

-31-

17.15
3P

18.15
3P

bb. 40. új javítócsarnok a debreceni járműjavítóban /pullai árpád/
tár/rj az hgy 1981. október 19.

hétfőn, debrecen felszabadulásának 37. évfordulóján felavatták a máv debreceni járműjavító üzemének új javítócsarnokát. az avatóünnepségen ott volt pullai árpád közlekedés- és postaügyi miniszter. a több mint 15 ezer négyzetméter alapterületű csarnokot határidő előtt két hónappal adták át rendeltetésének az építők, a kelet-magyarországi közmű- és mélyépítő vállalat dolgozói. az előirányzott költségeknek megfelelően, 385 millió forintért létesült csarnokban javítják a jövőben a kéttengelyes nyitott teherkocsikat, s debrecenben is javíthatják majd ezentul a négytengelyeseket, s itt újítják fel a két- és négytengelyes tartálykocsikat is. a csarnokban naponta 20 vasuti kocsi fővizsgajavítását végzik el.

az új javítócsarnokba folyamatosan telepítik át a munkahelyeket. néhány korábbi, korszerűtlen munkahelyet felszámolnak, megszüntetik a szabadtéri kocsijavításokat. a beruházás eredményeként jövőre csaknem kétszeresére nő a járműjavító teljesítménye: 7200 vasuti kocsit újítanak fel.

az új javítócsarnok avatását követően pullai árpád ki-tüntetéseket adott át a kisz-védnökséggel elkészült beruházás tervezésében és kivitelezésében élenjáró dolgozóknak. /mti/
-.-

bb. 45. egymillió tonna szén lyukóbányáról

kör/rj kz hgy 1981. október 19.

hétfőn a borsodi szénbányák lyukói üzemének dolgozói felszínre küldték az év elejétől termelt egymilliomodik tonna szenet. ezzel már négy egymást követő évben érték el a „milliomos bánya”, címet. az év végéig a lyukói bányászok még több mint kétszáz-ezer tonna jóminőségű szénmel járulnak hozzá elsősorban a lakosság ellátásához. a kiváló eredményben nagy szerepe van az egyesztendeje üzembe helyezett pneumatikus szállító berendezésnek, amely mintegy háromszáz méter mélységből magasnyomású levegővel juttatja a felszínre a szenet. e berendezés megszüntette a szállítási gondokat, lehetővé vált a nagytermelékenységű, komplexen gépesített frontfejtések kapacitásának teljes kihasználása.

a lyukói bányászok termelési eredményének értékét tovább növeli az, hogy egyidejűleg az önköltséget is csökkentették: tonnánként a tervezetthez képest tizenhárom forinttal olcsóbban termelték a szenet. /mti/
-.-

17.20 rj

-32-

17.15
3P

bb. 42. magyar-ndk barátsági napok kezdődtek csongrádban
dén/az/gw hgy 1981. október 19.

a hazafias népfront csongrád megyei bizottságának rendezésében hétfőn magyar-ndk barátsági napok kezdődtek a megyében. az első napi programot szegeden szervezték. a hazafias népfront városi bizottságának székházában délelőtt nyitották meg az ndk budapesti kulturális és tájékoztató központjának fotókiállítását, amely az ndk gazdasági és kulturális fejlődéséről ad képet. az ndk kulturális és tájékoztató központjának az eseménysorozatra érkezett munkatársai ezután a radnóti gimnáziumban részt vettek egy német nyelv-tagozatos osztály óráján, majd szegedi történe-szekkel folytattak kerekasztal beszélgetést szegednek a történe-lemben és a magyar munkásmozgalomban betöltött szerepéről.

az ndk-beli vendégek délután részt vettek a szegedi népfrentbizottság kibővített ülésén, amelyen a szegedi új lakótelepek körzeti népfrentbizottságainak tisztviselői is részt vettek. itt erwin skeib, a kulturális és tájékoztató központ igazgatója „az ndk nemzeti frontja az új lakótelepeken”, címmel tartott előadást, amelyet a tapasztalatcserét szolgáló vita követett.

ezután a vendégek a szegedi 600-as számú szakmunkásképző intézet béke és barátság klubjában találkoztak a tanulókkal és oktatóikkal. itt az ndk lakóinak mai életét és munkáját bemutató filmet vetítettek.

a csongrád megyei magyar-ndk barátsági napok kedden hódmezővásárhelyen, szerdán szentesen hasonlóan gazdag programmal folytatódnak.

/mti/

-.-

bb. 43. pályaválasztási hetek somogy megyében

gom/kz/gw hgy

1981. október 19.

pályaválasztási hetek kezdődtek hétfőn somogy megyében. mint a marcaliban megtartott megnyitón elmondták számos kerekasztal beszélgetést tartanak középiskolás fiatalok és a felsőfoku oktatási intézmények vezetőinek részvételével, kiállításokat rendeznek, üzemlátogatásokat szerveznek.

/folyt.köv./
17.19/gw

- 33 -

17.15
3P

bb. 43. /pályaválasztási hetek...folyt./gw

somogyban az 1981-82. tanévben 4200 gyerek végez az általános iskolákban. az alsófokú tanintézetekből kilépők ötvenöt százaléka évek óta szakmunkásképzőbe kéri felvételét. az idei somogyi pályaválasztási hetek egyik fő célja éppen ezért az, hogy az eddiginél többen jelentkezzenek a szakmunkás célu szakközépiskolába, hogy gyarapodjon az érettségizett szakmunkások aránya.

/mti/

bb. 44. muzeumbarát körök első országos találkozója
szécsényben

csiz/az/gw hgy

1981. október 19.

a szécsényi kubinyi ferenc muzeumban hétfőn megkezdődött a muzeumok társadalmi közösségének első országos találkozója. a kétnapos megbeszélésen a fővárosban és a megyékben működő hatvannégy baráti kör és klub képviselői, valamint muzeumi vezetők vesznek részt. a találkozó első napján többek között felszólalt dáky istván, a tájak-körök-muzeumok mozgalom szervező bizottságának titkára, aki a mozgalom helyzetéről és terveiről tartott előadást. szabadfalvi józsef, a borsod megyei muzeumok igazgatója a muzeumbarát körök szervezésének tapasztalatairól számolt be. szabó loránd a magyar mezőgazdasági muzeum főigazgatója az általa vezetett intézmény baráti körének működéséről beszélt, vlcskó lajos, a mezőgazdasági muzeum nyugalmazott főigazgatója pedig a külföldi muzeumbarát mozgalmakról tájékoztatót. a muzeumi és műemléki hónap alkalmából rendezett tanácskozás kedden salgótarjánban folytatja munkáját.

/mti/

bb. 46. magyar-csehszlovák barátsági hét tolna megyében

kász/kz/gw hgy

1981. október 19.

magyar-csehszlovák barátsági hét kezdődött hétfőn tolna megyében. az eseménysorozatot a szekszárdi huskombinátban tartott barátsági nagygyűléssel nyitották meg. a szónoka stefan bodnár követőtanácsos, a csehszlovák szocialista köztársaság magyarországi nagykövetségének ideiglenes ügyvivője volt. beszéde után a csehszlovákiai ekonom folklóregyüttes adott népzenei műsort a gyűlés félezer résztvevőjének. a husipari vállalatnál „csehszlovákia ma”, címmel fotokiállítás nyílt, dombóváron pedig csehszlovák filmhét kezdődött a barátsági hét alkalmából.

/mti/

17.33/gw

- . -
- 34 -

17.33
37

18.33
37

bb. 47. dohányzáskontroll-program - iii. európai szimpozion a
dohányzásról

t/me/jk/dg/gw hgy

1981. október 19.

hétfőn, a magyar tudományos akadémián kezdődött meg a dohányzás ellenőrzésével foglalkozó iii. európai szimpozion. magyar és más országokbeli szakemberek - szív- és tüdőgyógyászok, onkológusok - a dohányzás járványszerű terjedésének okait, mértékét vizsgálják. tudományos előadások, filmek révén szemléltetik a dohányzás következményeit, káros hatását a légutakra, tüdőre, a szív- és érrendszerre, az emésztőrendszerre. szeretnék felhívni a figyelmet a többi közt a dohányipar világszerte tapasztalható fokozott aktivitására, a felvilágosítás hiányára, a dohányzók lélektani helyzetére. ismeretik a nemzeti és nemzetközi dohányzáskontroll-programot, amelynek célja, hogy a dohányzókat leszoktassák a dohányzásról, s a nem dohányzóknak is megadják a jogot a tiszta levegőhöz. a háromnapos tudományos ülésen a dohányzás elleni küzdelem lehetőségeiről, módjairól is szó lesz.

az egészségügyi világszervezet /who/ és a nemzetközi rákellenes unió az utóbbi években számos munkaértekezletet, konferenciát rendezett a dohányzási járványról. a budapesti szimpozion rendezésében közreműködött a magyar onkológusok társaság, amely annál is inkább támogatja a dohányzás elleni küzdelmet, mivel magyarországon évente 26,5 milliárd cigarettát szívnak, és több mint 7 milliárd forintot költenek dohányárukra, csaknem annyit, mint amennyit nyers husra, tejtermékre, és kétszer annyit mint friss zöldségre és gyümölcsre. és ami nagyon aggasztó: egyre több fiatal dohányzik.

/mti/

- . -

17/51/gw

- 35 -

18.30
37

18.30
37

bb. 48. nc-szeminárium esztergomban

ber/az/gw

1981. október 19.

a legmodernebb a numerikus vezérlésű szerszámgépekkel és alkalmazásuk módszereivel ismerkednek meg a szakemberek azon az egyhetes szemináriumon, amely hétfőn kezdődött esztergomban. a tanfolyamot a szim esztergomi marógépgyára szervezi a gépipari tudományos egyesület városi szervezetének közreműködésével. a hallgatókat a vevőként számba vett vállalatoktól - közöttük a magyar vagon- és gépgyártól, a ganz mávagtól, a medicortól, a diósgyőri gépgyártól és a bakony művektől - hívták meg.

az esztergomi gyár termékeinek 95 százaléka már nc-vezérlésű marógép és megmunkáló központ. ezek nagyrészt exportálják, a legfejlettebb gépíparral rendelkező országokba is. gépeik a munkafolyamatok automatizálásával jelentősen megrövidítik a gyártási időt. van olyan megmunkáló központjuk például, amelyik 50 szerszámot cserél automatikusan - a beprogramozott feladatoknak megfelelően - , s közben ellenőrzi is a munkadarabok pontosságát. e gépek kezelése, a gyártás előkészítése és a munkafolyamatok programozása nagy szakértelmet kíván. az ismeretek elsajátításához nyújtanak segítséget a szemináriumon az esztergomiak, akik maguk is számos nc-géppel - zömmel saját gyártmányakkal - dolgoznak.

/mti/

- . -

bb. 49. megjelent a társadalmi szemle októberi száma

gw hgy

1981. október 19.

a folyóirat vezetőhelyen közli faluvégi lajos ,,a gazdasági szerkezet változásai a vi. ötéves terv időszakában,, című cikkének második, befejező részét, amely a strukturaváltozás társadalmi feltételeit és hatásait tárgyalja. társadalmi és családi gondoskodás az öregekről - ez a témája molnár lászló irásának. kormos sándor ,,tömegkultúra idézőjelben és anélkül,, címmel e sokszor használt fogalmat történeti fejlődésében és társadalmi környezetébe ágyazva vizsgálja. közli a folyóirat h. varró róza és bede rita kétrészes tanulmányának második anyagát, amely - mint címe is jelzi - ,,korunk ellenforradalmairól,, szól elméleti ígéssel.

/folyt.köv./
18.02/gw

- 36 -

18³⁵
3P

18, 05

18, 05

bb. 49. /megjelent a társadalmi szemle... folyt./gw

az mszmp negyedszázados utjának tanulságait felidéző sorozatban ezúttal hat szemtanu személyes hangvételű visszaemlékezését olvashatjuk az ellenforradalom napjairól. nemes jános a rádió ostromát, csikesz józsefné a köztársaság téri pártház elleni támadást, néhai sós gyula őrnagy a kilián-laktanyában lejátszódott eseményeket, pataki istván a szarvasi, csorbics józsef a pécsi, wieder béla a komlói kommunisták küzdelmét eleveníti fel, megrajzolva a konszolidációért vívott harc izgalmas heteit is.

az ifjúság történelmi tudatáról, ismereteiről, szemléletéről folyt érdekes beszélgetés a szerkesztőségben zöldi lászló vezetésével. a folyóirat közli az eszmecsere anyagát.

medgyessy péter cikke gazdaságpolitikánk pénzügyi vetületeivel foglalkozik. kende jános a ,,szocializmus,, című folyóirat megjelenésének 75. évfordulójáról emlékezik meg.

az amerikai erőfölény-politika és fegyverkezési program világpolitikai összefüggéseit elemzi vajda péter cikke.

/mti/

- . -

bb. 50. megkezdődött a hangversenyévad orosz lányban

ber/az/rj hgy

1981. október 19.

hétfőn megkezdődött a hangversenyévad az orosz lány városi művelődési központban. a nézők, közöttük háromszáz bérlettel rendelkező, a népszínház művészeinek előadásában láthatták szőnyi erzsébet énekes játékát - melyet a szerző sötét andrás komédiájára komponált -, továbbá schubert asszonyháboru című egyfelvonásos dalművét. az orosz lány hangversenynaptár szerint novemberben fischer annie lép közönség elé a városban, várják a zenerajongók a veszprémi szinfónikus zenekart, az állami hangverseny zenekart és a postás szinfónikus zenekart. az idényt az orosz lány bányász koncert fúvószenekar műsora zárja majd, az együttes a közelgő kodály évforduló alkalmából a nagy zeneszerző műveiből ad válogatást. /mti/

- . -

18.40 rj

-37-

18³⁵
3P

19, 15

bb. 51. időjárásjelentés

rj hgy

1981. október 19.

a meteorológiai intézet jelenti október 19-én, hétfőn este:

fokozatos felhősödés

várható időjárás kedd estig: nyugat-délnyugat felől fokozatosan megnövekszik a felhőzet, és a dunántúlon szórványosan eső valószínű. a délnyugati szél megélénkül. a hőmérséklet kora délután nyugaton, északnyugaton 13-16 fok között, délkeleten 20 fok körül alakul. /mti/

-.-

bb. 52. elképzelések a gyógyítómunka színvonalának javítására - tanácskozás a hazafias népfrontban

t//ár/gg/gw hgy

1981. október 19.

az egészségügy jelenlegi irányítási rendszere, működési mechanizmusa kevésbé teszi érdekeltté a gyógyító munkában résztvevőket az ellátás javításában, feladataik mind magasabb színvonalu elvégzésében. keresni kell annak lehetőségét, hogy az e területen - elsősorban az orvos és beteg viszonyában - tapasztalható feszültségeket eredményesebb ösztönzési formákkal, vagy más módon enyhítsék - állapították meg hétfőn, a hazafias népfront gazdaságpolitikai munkabizottsága szervezésében megtartott tanácskozáson, a hnf székházában.

az ülésen gosztonyi györgy közgazdász olyan javaslatot ismerttetett a résztvevő szakemberekkel, amely az ágazat finanszírozási rendszerének módosításával véli megteremteni a korszerűbb érdekelttségi rendszert. eszerint azt a gyakorlatot, hogy a központi, illetve a tanácsi költségvetés határozza meg az intézmények működésének személyi és tárgyi feltételeit, olyan megoldás válthatná fel, amely a gyógyítás eredményétől teszi függővé a kórházak bevételeit: szabad orvos- és kórházválasztás alapján az intézmények minden hozzájuk jelentkező lakos után bizonyos összeget kapnának az állami költségvetésből. az ellátás természetesen változatlanul ingyenes maradna, de mérseklődnének bizonyos gondok - szerepel a tervezetben. a betegek például lelkiismeretesebb ellátást kaphatnának, hiszen kifogásaik esetén másik körzeti orvoshoz jelentkezhetnének át, s ez megmutatkozna a bevételekben; emellett a kórházak is érdekelttőbbé válnának a folyamatos betegellátás megszervezésében, ami csökkenthetné az ágyhiányt.

/folyt.köv./
19.04/gw

- 38 -

19.20
3P

20

bb. 52. /elképzelések a gyógyítómunkafolyt./gw

a tanácskozáson a tárca vezető képviselői egyetértettek abban, hogy - miként népgazdaságunk más területei - az egészségügy is túllépett fejlődésének extezív szakaszán. a lakosság jogos igénye, hogy a jövőben a gyógyítás minőségének javítására kerüljön a hangsúly. a szabad orvosválasztás azonban korántsem biztos, hogy egyedül üdvözítő módja ennek, hiszen jelentős hátrányai is lennének - mutattak rá. miként az egyik résztvevő megfogalmazta: ha a hirneves szívspecialistához a vakbélműtetre szoruló tömege is áramlik, ez nem a társadalom érdekét szolgálja. az ellátás színvonalának emelése azonban mindenképpen szükséges, s ennek valamennyi lehetőségét fel kell tárni; többek között a ma még nagy terhet jelentő orvosi ügyintézés egyszerűsítésében rejlő tartalékokat. s a közvélemény tájékoztatására is szükség van az „egészségesebb”, egészségügyi szemlélet kialakításához: többet tudjanak arról az emberek, valójában mibe is kerül a gyógyítás, s az ellátás ingyenességének oly gyakori hangoztatása ne takarja el azt a tényt, hogy a társadalombiztosítás, az állami költségvetés révén közvetve az állampolgároknak is sok pénzükbe kerül a gyógyítómunka.

/mti/

-.-

bb. 53. a moszkvai drámai színház vendégjátéka budapesten

t/ár/gg/gw hgy

1981. október 19.

gogol: háztüznéző című darabját mutatta be hétfőn este a nemzeti színházban a moszkvai malaja bromaja drámai színház társulata. a budapesti művészeti hetek keretében vendégszereplő együttes további két estén lép a közönség elé gorkij: barbárok és dvoreckij: a kívülálló című művével.

/mti/

-.-

bb. 54. yehudi menuhin az erkel színházban

i/is/sa/bc/gw hgy

1981. október 19.

huszonnégy óra alatt másodszor hallhatta a hangversenylátogató közönség budapesten yehudi menuhint, a világhírű amerikai hegedűművészt. vasárnap esti, zeneakadémiai koncertjét követően hétfőn a magyar állami hangversenyzenekar beethoven-bartók estjén működött közre fiával, jeremy menuhin zongoraművésszel. a téli a-bérlet első hangversenyén, a kórodi andrás vezényelte zenekarral beethoven b-dur zongoraversenyét és bartók 1938-ban írt hegedűversenyét tolmácsolták az erkel színházban.

/mti/
19.20/gw

-.-
- 39 -

19.40
3P

20

bb. 55. va belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1981. október 19.-én zárásig

gw hgy

1981. október 19.

17. egészségügyi napok debrecenben
18. babits-szobrot avattak pécsen
19. óvári miklós fogadta filipp tyimofejevics jermást
20. az ötnapos munkahéthez igazodó menetrendváltozások
21. hazánkba érkezett a sepsiszentgyörgyi színház
22. szijjártó károly fogadta az ndk ügyészi küldöttségét
23. a magyar nemzeti bank deviza-és valutaárfolyamai közlemény
24. tsz-asszonyok kiállítása
25. befejeződött az ensz társaságok világszövetségének közgyűlése
26. kádár jános üdvözlő távirata
27. magyar küldöttség utazott bulgáriába
28. lehotka gábor orgonaestje szentesen
29. előadás a pilisi ásatásokról szentendrén
30. sci-fi tárlat nyílt
31. együttműködési megállapodás a kisz és az omfb között
32. cukorkaüzem mihályiban
33. magyar-jemeni szövetkezeti együttműködés az élet-és munkakörülmények alakulásáról
34. nszk műszaki hét
35. műszeripari szakemberek tapasztalata
36. magyar fotósok sikere
37. a nemzetközi beruházási bank és a nemzetközi gazdasági együttműködési bank tanácsuléseá
38. új javítócsarnok a debreceni járműjavítóban
39. józsa jános festőművész kiállítása debrecenben
40. magyar-ndk barátsági napok kezdődtek csongrádban
41. pályaválasztási hetek somogyban
42. muzeumbaráti körök első országos találkozója
43. egymillió tonna szén lyukóbányáról
44. magyar-csehszlovák barátsági hét tolna megyében
45. dohányzáskontroll-program
46. nc-szeminárium
47. megjelent a társadalmi szemle
48. megkezdődött a hangversenyévad oroszlánban
49. időjárásjelentés
50. elképzelések a gyógyító munka színvonalának javítására
51. a moszkvai drámai színház vendéggjátéka budapesten
52. yehudi menuhin az erkel színházban
53. hirjegyzék

/mti/

-.-

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: izsák erika, fehér péter, halasi györgy
-1.00 rj

21³⁰
3P

bb. 20. halálos baleset a munkahelyen

gk/gw hgy

1981. október 20.

a fővárosi vízművek iv., váci ut 102. számú sódertelepén munkavégzés közben egy nyolc méter magas sóderhegy megcsuszott és maga alá temette csóka lajos 31 éves furómester, főtí lakost, aki a helyszínen meghalt. a baleset ügyében a rendőrség vizsgálatot indított.

/mti/

- . -

bb.22. felhasználható 12 órától!

giulio andreotti keddi programja

- kádár jános fogadta giulio andreottit

t/gy/mm/dg/zsu hgy

1981.október 20.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára kedden délelőtt a kb székházában fogadta giulio andreottit, az olasz képviselőház külügyi bizottságának és az interparlamentáris unió olasz csoportjának elnökét.

a szívélyes légkörű találkozón részt vett gyenes andrás, a központi bizottság titkára, az országgyűlés külügyi bizottságának elnöke. jelen volt giulio bilancioni, az olasz köztársaság budapesti nagykövete.

x x x

/folyt.köv./

11.15/zsu

-15-

11³⁰
3P

bb. 55. va belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1981. október 19.-én zárásig

gw hgy

1981. október 19.

17. egészségügyi napok debrecenben
18. babits-szobrot avattak pécsen
19. óvári miklós fogadta filipp tyimofejevics jermást
20. az ötnapos munkahéthez igazodó menetrendváltozások
21. hazánkba érkezett a sepsiszentgyörgyi színház
22. szijjártó károly fogadta az ndk ügyészi küldöttségét
23. a magyar nemzeti bank deviza-és valutaár-folyamai
24. közlemény
25. tsz-asszonyok kiállítása
26. befejeződött az ensz társaságok világszövetségének közgyűlése
27. kádár jános üdvözlő távirata
28. magyar küldöttség utazott bulgáriába
29. lehotka gábor orgonaestje szentesen
30. előadás a pilisi ásatásokról szentendrén
31. sci-fi tárlat nyílt
32. együttműködési megállapodás a kisz és az omfb között
33. cukorkaüzem mihályiban
34. magyar-jemeni szövetkezeti együttműködés
35. az élet-és munkakörülmények alakulásáról
36. nszk műszaki hét
37. műszeripari szakemberek tapasztalata
38. magyar fotósok sikere
39. a nemzetközi beruházási bank és a nemzetközi gazdasági együttműködési bank tanácsuléseá
40. új javítócsarnok a debreceni járműjavítóban
41. józsa jános festőművész kiállítása debrecenben
42. magyar-ndk barátsági napok kezdődtek csongrádban
43. pályaválasztási hetek somogyban
44. muzeumbaráti körök első országos találkozója
45. egymillió tonna szén lyukóbányáról
46. magyar-csehszlovák barátsági hét tolna megyében
47. dohányzáskontroll-program
48. nc-szeminárium
49. megjelent a társadalmi szemle
50. megkezdődött a hangversenyévad oroszánban
51. időjárásjelentés
52. elképzelések a gyógyító munka színvonalának javítására
53. a moszkvai drámai színház vendégjátéka budapesten
54. yehudi menuhin az erkel színházban
55. hírjegyzék

/mti/

-.-

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pástör jános
szerkesztette: izsák erika, fehér péter, halasi györgy
-1.00 rj -40-

2130
37

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

kedd

bb.1. televíziós emlékműsor a köztársaság térről

i/kj/bc/gw hgy

1981. október 20.

rekviem - köztársaság tér. 1956. október 30. címmel emlékműsort készítettek a televízió munkatársai. a félórás összeállítás dokumentumokkal és irodalmi alkotásokkal idézi fel a budapesti pártszékház e drámai napjának történetét. a dokumentumok első sorban hollós ervin és lajtai vera néhány éve megjelent, köztársaság tér 1956. című könyvéből valók. részletek hangzanak el a nagy imre-per anyagából is.

az irodalmi betéteket neves költők - közöttük garai gábor, györe imre, ladányi mihály, mezei andrás - negyedszázaddal ezelőtt írt költeményeiből válogatták. az elhangzó művek - hámosi ildikó, kozák andrás, mádi szabó gábor, venczel vera, végvári tamás tolmácsolásában - képet adnak az akkori irodalmi életről.

/folyt.köv./

37

- 1 -